

БОРОТЬБА ЗА «БОРОТЬБУ» З КОРУПЦІЄЮ

Після падіння режиму Януковича постало одне надскладне питання: як боротися з корупцією, яка пустила метастази на всіх рівнях влади? Відповідь була єдиною: терміново потрібен незалежний антикорупційний орган, який би займався саме справами VIPів. Так під тиском громадськості та Заходу було створено Національне антикорупційне бюро України.

Надії на нового борця із корупцією поклали шалені. Втім, майже за два роки його роботи вагомих результатів суспільство так і не побачило: наразі немає жодного вироку суду стосовно жодного топ-корупціонера. І все ж НАБУ періодично знаходить болючі точки й потенційно може завдати великого клопоту владі. Саме тому вже кілька місяців точиться справжня війна з НАБУ. Чи за НАБУ?

ТРЕБА ДІЛИТИСЯ?

Загалом у Національного антикорупційного бюро склалися дивні стосунки з Генеральною прокуратурою. Згадайте лише, як торік улітку співробітники ГПУ приходили до НАБУ з обшуком. Після цього ми почули якісь недолугі пояснення з боку «прокурорських». Далі протистояння начебто затихло. Проте багато хто з експертів говорив: мовляв, усе тільки починається.

Так ось у жовтні минулого року Юрій Луценко заявив, що НАБУ не може самостійно впоратися з корупціонерами. Він зазначив, що неефективно віддавати виключне право на боротьбу зі злочинністю у вищих ешелонах влади одному правоохоронному органу. Генпрокурор анонсував швидку появу за-

конопроєкту, який позбавить НАБУ цієї винятковості. Разом з тим він зазначив, що це жодним чином не зменшить повноважень ні Національного антикорупційного бюро, ні Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

І справді, довго чекати не довелося: народний депутат від фракції БПП Микола Паламарчук зареєстрував у парламенті законопроєкт про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу, за якими генпрокурор мав право забирати в НАБУ справи. Тобто у виняткових випадках керівник ГПУ міг доручати здійснення досудового розслідування кримінального правопорушення органу, якому це правопорушення не підслідне, але який почав щодо нього розслідування.

Також проєкт закону пропонував закріпити за генеральним прокурором

право вирішувати суперечки про підслідність у кримінальному провадженні, яке може бути в компетенції НАБУ. Насправді це означає, що парадом командував би генпрокурор, якого, до речі, призначає Верховна Рада за поданням президента. І «виключні» випадки виникали б тоді, коли очільник ГПУ мав би забрати в Нацбюро потрібні справи.

Тож така норма закону дійсно могла призвести до конфлікту інтересів і фактично поховати боротьбу з корупцією. І це навіть без огляду на прізвище голови ГПУ: генпрокурори міняються в Україні, як рукавички.

Та законопроєкт був відхилений профільним комітетом ВР як такий, що сам може створити умови для зловживання. Тож цей раунд був програєний...

(Закінчення на стор. 2)

ВСЕУКРАИНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

НАШ АДРЕС В ИНТЕРНЕТЕ: GAZETA.VV.COM

Рекомендованная цена
2 грн 30 коп.

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

ТУЗ ІЗ РУКАВА

Проте з'ясувалося, що можна піти до питання підпорядкування НАБУ з іншого боку. Згідно із законом «Про Національне антикорупційне бюро України», щороку проводиться незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності НАБУ, його операційної та інституційної незалежності, у тому числі шляхом вибіркового аудиту кримінальних проваджень, досудове розслідування у яких здійснювалося Нацбюро та було завершено. Таку оцінку дає комісія зовнішнього контролю у складі трьох членів. Щороку президент, Кабмін та Верховна Рада визначають по одному члену комісії з-поміж осіб, які мають значний досвід у такій роботі, знання і, звісно, бездоганну ділову репутацію.

І ось тут починається найцікавіше. Ще наприкінці минулого року парламентський комітет з питань запобігання та протидії корупції одностайно обрав заступника ген-

фракції БПП та «НФ» без будь-яких узгоджень з комітетом запропонували свою кандидатуру — Найджела Брауна, котрий має доволі сумнівну біографію. Далі почалися рейтингові голосування й справжня війна у комітеті. Та поки що жоден кандидат не набрав 226 голосів.

Чому раптом, як туз із рукава, виринула абсолютно неузгоджена кандидатура Найджела Брауна, яку запропонували саме провладні фракції? Нескладно здогадатися, що Банкова зазіхнула на аудитора від парламенту. Бо маючи всіх «своїх» перевіряльників, можна фактично повністю контролювати діяльність НАБУ. А також ставити питання про звільнення керівника цього органу в разі, якщо результати аудиту будуть негативними. І тут уже не треба ніяких окремих законів чи змін до КПК. Контролювати діяльність єдиного автономного антикорупційного органу можна фактично ззовні.

Нині питання призначення аудитора від парламенту знову розглядатиме профільний комітет. За словами його голови Єгора Собо-

НАБУ для влади — найспокусливіше бюро України.

Так чи інакше, але найближчим часом парламенту все ж доведеть-

МВФ НЕ ОБДУРИТИ

Лобіювання владою свого кандидата на посаду аудитора НАБУ вже має свої наслідки. Політолог, директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов каже, що саме через це Україна не отримала чергової транш від МВФ.

«За моїми даними, в Києві ще тиждень тому (13 березня. — Прим. авт.) знали, що МВФ не розглядатиме «українське питання» 20 березня. І траншу поки не буде. Відповідно можна поки дозволити собі популістські кроки, щоб позбавити козирів опонентів і наростити рейтинг. Тому РНБО так несподівано для багатьох погодив і транспортну блокаду Донбасу, і санкції проти «дочок» російських держбанків.

Тепер влада в один голос твердить, що МВФ змінив рішення саме через блокаду, але це не зовсім так. Блокада — наслідок і зручний привід. Реальні причини глибші, і вони, звісно ж, не публічні.

Найперше, що змусило Фонд засумніватися у доцільності чергової мільярдної виплати, — це спроби продавати в НАБУ Найджела Брауна. Ніхто навіть не намагається приховати близькість британського слідчого до президента і його оточення. І в МВФ, за моїми даними, впевнені, що з Брауном діла не буде. Підконтрольний аудитор зробить єдиний ефективно працюючий незалежний антикорупційний орган не таким уже незалежним», — констатував Вадим Карасьов.

Анна СПИВАК

інспектора Департаменту юстиції США Роберта Сторча серед інших кандидатів до комісії з контролю ефективності НАБУ. Була підготовлена відповідна постанова для розгляду в сесійній залі. Та коли її внесли, з'ясувалося, що представники

ПЕРШЕ, ЩО ЗМУСИЛО МВФ ЗАСУМНІВАТИСЯ У ДОЦІЛЬНОСТІ ЧЕРГОВОЇ МІЛЬЯРДНОЇ ВИПЛАТИ, — ЦЕ СПРОБИ ПРОДАВАТИ В НАБУ КАНДИДАТУРУ НАЙДЖЕЛА БРАУНА. НІХТО НАВІТЬ НЕ НАМАГАЄТЬСЯ ПРИХОВАТИ БЛИЗЬКІСТЬ БРИТАНСЬКОГО СЛІДЧОГО ДО ПРЕЗИДЕНТА І ЙОГО ОТОЧЕННЯ

лева, є два варіанти подальшого розвитку подій: або повторно подати кандидатуру Роберта Сторча, або призначити новий конкурс. Насправді ж варіантів може бути безліч. І скільки ще тузів є в рукаві у Банкової, ніхто не знає. Тому що

ся обрати аудитора. Найнеприємніше те, що, згідно з чинним законодавством, призначати аудиторів мають щороку. Отож, у нас із року в рік ще й з цього приводу точитимуться баталії та триватимуть торги?

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

«Хто такий Найджел Браун?»

Олександр ЛЕМЕНОВ, менеджер антикорупційної групи «Реанімаційний пакет реформ»:

«Це суто політична гра, мета якої — завести до комісії виключно своїх людей. Для прикладу, якщо висновок аудиту буде незадовільний, то це, згідно з чинним законодавством, уже є підставою для звільнення голови НАБУ. Отже, можна дійти дуже простого висновку: команда президента просто хоче взяти під контроль Національне антикорупційне бюро України.

Якщо порівняти кандидатури... Роберт Сторч має дуже серйозний досвід у цій галузі й багато років поспіль працював саме у профільних структурах. Він проводив аудит для ФБР, Інтерполу. Саме він у 2014 році допомагав нам створювати закони «Про запобігання корупції», «Про НАБУ»... А ще він незалежний від політики. Сторч працював у мінострів за Обами, і нова адміністрація Трампа

знову затвердила його на цій самій посаді.

Хто такий Найджел Браун? Він у 1990-х роках розробляв фінансові схеми, зокрема офшорні, для компанії MENATEP Group, яка належала Михайлу Ходорковському та Леоніду Невзліну.

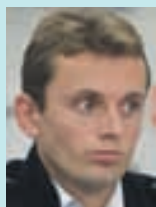
Кажуть, він, мовляв, працював у Скотленд-Ярді. Так, але це було в 1979–1993 роках. Також він начебто є членом Всесвітньої асоціації детективів, яка насправді є звичайною громадською організацією. Та й загалом профільні громадські структури в Британії не знають, хто такий Найджел Браун. Тож, як бачимо, на його репутації є кілька великих плям. Чому Банкова не зупинилася на іншому кандидатурі? Просто не так легко знайти потрібну людину, тому обирали з тих, хто був під рукою.

Чому аудитора не можна знайти в Україні? Насправді йдеться не про простий бухгалтерський аудит. Тож з огляду на те, що в нашій країні немає релевантних спеціалістів, треба обирати іноземця — з Європи, США... З часом, коли у нас з'явиться практика перевірки правоохоронних органів, ми зможемо долучити до аудиту вітчизняних спеціалістів. Насправді ж запропоновані уряду громадськими організаціями кандидати — Марта

Борщ, Карлос Кастресана, Джованні Кесслер — та узгоджений комітетом Роберт Сторч є чудовими спеціалістами. Потрібна лише політична воля для їх обрання.

Надалі щось прогнозувати складно, але за бажання усіх трьох аудиторів можна затвердити впродовж тижня-двох».

«Контролюючи аудиторів, Банкова зможе тримати на гачку Ситника»

Руслан БОРТНИК, директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики:

«Від обрання аудитора НАБУ залежить те, хто контролюватиме цей антикорупційний орган. З трьох аудиторів президент призначає фактично двох: від себе та Кабміну, а нині він замахнувся ще й на третього — від парламенту. Це, м'яко кажучи, перебір. Але ж, контролюючи комісію, Банкова зможе тримати на гачку керівника НАБУ Артема Ситника. Адже не-

гативний висновок аудиту — єдиний легальний спосіб для його звільнення. Тож якщо президентові вдасться продавати свою третю кандидатуру, у Ситника почнуться проблеми.

Щодо Найджела Брауна. Певне, нікого кращого за нього Банкова не знайшла й сподівалася, що його кандидатура якось та пройде...

Навіть попри прізвища та репутацію фахівців, вважаю, що досвід запрошувати на ключові посади іноземців себе не виправдав. Вони не відчувають жодної відповідальності за те, що роблять в Україні. Деканоїдзе, Згуладзе, Абромавичус, Яресько — всі вони зібрали свої валізи та поїхали з країни, залишивши її ще в гіршому стані, аніж вона була до них. Тому я гадаю, що необхідно повертатися до нормальної практики і покладатися на наших громадян. Тим більше що така робота пов'язана з доступом до дуже чутливої інформації — секретної чи конфіденційної. Упевнений, що трьох чесних людей з-поміж сорокамільйонного населення можна знайти.

Повторюсь: досвід іноземців себе не виправдав. Вони, на жаль, завжди були ширмою для влади, яка ними прикривалася. Систему при цьому не змінювали. Також

іноземці не розуміються на українському кримінальному праві, не знають норм законів і процедури, зрештою, навіть не володіють українською. І чи захочуть вони в це вникати? До того ж ними легше маніпулювати.

Прогнозувати, як розвиватиметься ситуація надалі, доволі складно. Але вважаю, що протягом місяця-двох усіх трьох аудиторів буде призначено. Ця проблема значною мірою є штучною.

Якщо уявити, що через парламент справді вдасться провести незалежну кандидатуру, не варто сподіватися, що команда у співвідношенні 2:1 працюватиме ефективно. Проте це означатиме, що у влади не вийде створити з комісії інструмент тиску на НАБУ й тримати керівництво бюро на гачку.

НАБУ є потенційно небезпечним органом для влади. Особливо на тлі ослаблення її рейтингів та падіння популярності, а також загострення внутрішнього протистояння. Саме через Національне антикорупційне бюро України проходять усі ключові справи. Тож це велика зона для політичних маніпуляцій і спекуляцій. Врешті-решт цей орган можна використовувати у боротьбі з політичними опонентами».

Минуло тижня, після багатьох місяців обіцянок, уряд схвалив законопроект про створення Служби фінансових розслідувань.

Перед цим текст документа більше як місяць допрацьовувала робоча група на чолі з прем'єром Гройсманом. Експерти звертають увагу: урядовці переписали деякі пункти законопроекту за принципом: «Реформуємо так, щоб у діяльності Податкової служби нічого не змінилося».

Ухвалення Закону про створення Служби фінансових розслідувань до квітня 2017 року є одним із зобов'язань, яке прописане у Меморандумі про співпрацю України з МВФ. Президент України Петро Порошенко заздалегідь заявив про свою підтримку ліквідації податкової міліції.

«Її роботу мають виконувати не м'язисті хлопці в масках, а ботани в білих комірцях», — зазначив президент.

«Прискорюючи процес створення Служби фінансових розслідувань, Порошенко керується не лише бажанням отримати транш від Міжнародного валютного фонду. Він якомога швидше хоче створити орган, який шляхом ще більшого тиску на бізнес вирішуватиме питання наповнення державного бюджету. А вже діра в кошторисі останнім часом лише зростає, що відображається на статках громадян. А люди в оцінці діяльності президента відштовхуються від своєї спорожнілої кишені, і це непокоїть главу держави. Хоча нині й без спеціальної служби з бізнесу вичавлюють всі соки, збирають усі можливі й неможливі податки. Підприємництво, яке має стати локомотивом економічного зростання, і так ледь дихає», — каже в коментарі «ВВ» експерт Українського інституту ана-

НОВА ОБКЛАДИНКА ДЛЯ ПОДАТКОВОЇ

РЕЗУЛЬТАТ, ЯКИЙ ПОКАЖЕ СФР, БУДЕ РЕЗУЛЬТАТОМ ОЧІЛЬНИКА МІНФІНУ. ТОЖ ЯКЩО МІНІСТР БЕРЕ НА СЕБЕ ЦЮ МІСІЮ, ТО ВІН МУСИТЬ ЗРОБИТИ ЦЕЙ ОРГАН ТАКИМ, ЯК ЙОГО ДЕКЛАРУЮТЬ

«Тепер Кабмін сам буде визначати, скільки «штиків» йому потрібно для «діалогу» з бізнесом! З чим боролись, на те й напоролись», — зазначає експерт із питань фінансового права Святослав Дубина.

Кандидати на роботу в СФР, окрім прописаного раніше психологічного тестування на поліграфі, повинні скласти психологічні тести. Вони спрямовані на виявлення «осіб зі схильністю до девіантної поведінки, з ускладненою адаптацією, несформованою мотивацією».

«Процедура психологічного тестування у законопроекті недостатньо прописана. До того ж через 14 днів після проведення відповідного тестування хочуть знищувати його резуль-

вати роботу СФР. Щодо визначення професійної придатності претендентів не має бути проблем, бо діятиме відпрацьована процедура».

У попередній версії тексту передбачалося, що Служба на 70% складатиметься із нових співробітників. Після внесення правок Мінфіном ця квота зникла. Натомість прописали, що «на початковому етапі формування органу до участі у конкурсі не допускаються особи, які після 2010 року працювали слідчими або займали оперативні посади в економічних підрозділах правоохоронних органів».

«Виходить, що до 2010 року працювали некорумповані професіонали, а потім вони хутко порозбігалися?» — задається питанням Дубина.

«Як показує практика, квоти при призначенні на певні посади можна легко оминати, звернувшись до суду. Через це в нас були провали в люстрації, до прикладу в МВС», — вважає Несходовський.

Законопроект кладе край суперечкам щодо того, кому підпорядковуватиметься Служба фінансових розслідувань: безпосередньо Кабміну, Міністерству фінансів чи Міністерству внутрішніх справ (до слова, голова останнього Аваков наполягав, що за СФР має залишитися силова компетенція). У новому тексті прописано, що Служба фінансових розслідувань повністю підлягатиме фінансовому відомству.

Процедура призначення керівництва СФР передбачає конкурсний відбір. Прерогативою саме голови Мінфіну є створення конкурсної комісії, яка має відібрати три кандидатури на кожну з керівних посад у службі. З кожної трійці знову-таки міністр обирає одного майбутнього призначенця, якого представляє уряд (раніше передбачалося, що всі відібрані комісією кандидатури розглядатимуться урядом).

Експерти звертають увагу: ці норми фактично є інструментом для

посилення контролю та керованості СФР з боку голови Мінфіну.

«Як за таких умов можна говорити про обрання незалежного й незаангажованого керівника?!» — зауважує Святослав Дубина.

Він наводить приклад Слідчої служби Міністерства фінансів Грузії: «Колись її керівник Обгаїдзе з приводу незалежного конкурсу розповідав таке: «Моя мати не розмовляє зі мною, бо не розуміє, як я, керівник цілої служби, не можу взяти на роботу свого брата! А в мене просто немає таких повноважень. Є конкурс, що безвідносно до моєї думки визначає співробітників, які відповідають вимогам на відповідну посаду. Якщо конкурсна комісія його обере, він має виконувати свої посадові обов'язки. Багато хто з нинішніх можновладців просто не розуміє такого підходу».

Ілля Несходовський наголошує: після внесених змін усі важелі впливу на СФР будуть зосереджені в руках міністра фінансів.

«Тож відповідальність за створення та функціонування служби, прописування процедур її діяльності лежатиме на голові відомства. Так само обов'язком міністра фінансів буде контролювати, щоб діяльність Служби фінансових розслідувань відповідала завданням, які перед нею ставлять, зокрема, чи не чиниться тиск на бізнес. І результат, який покаже ця служба, буде результатом очільника Мінфіну. Тож якщо міністр бере на себе цю місію, то він мусить зробити цей орган таким, як його декларують. Бо чесна і незаангажована Служба фінансових розслідувань необхідна суспільству».

Податкова міліція в жодному вигляді не виконувала функцію податкового контролю. Навпаки, це був орган, який «кришував» усі злочинні схеми, пов'язані з контрабандою, який на замовлення знищував бізнес. Податкова керувала роботою конвертаційних центрів, більше того, так звані «податківці» самі створюва-

ли ці центри. Однак коли СФР запроцює, рішення щодо її повного підпорядкування Мінфіну необхідно буде відкоригувати, зокрема внести зміни з приводу формування конкурсної комісії», — вважає Несходовський.

Додамо, з нового законопроекту зникла підслідність за такими статтями, як невіплата зарплати, незаконне заняття гральним бізнесом, незаконний обіг дисків лазерних систем зчитування, а також незаконний збут майна, одержаного злочинним шляхом.

Громадськість має безліч претензій до тексту, однак попри це в Мінфіні запевняють, що законопроект уже узгоджений з МВФ. Наразі документ поданий на розгляд Національної ради реформ, яка, за оцінками Несходовського, мусить розглянути його до кінця березня.

Кіра ВІНОГРАДОВА

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

«За діяльністю Служби фінансових розслідувань має бути контроль з боку суспільства»

Геннадій РЯБЦЕВ,
член Економічного
дискусійного клубу:

«Ефективність роботи Служби фінансових розслідувань залежатиме від того, які завдання ставитимуть перед цим органом. Якщо ця служба зосередиться на вибиванні грошей, до чого, власне, зводилася діяльність податкової міліції, то зрозуміло, що її роль буде деструктивною. У такому разі очікування суспільства вкотре не справдяться. Але Україні потрібен орган, який би займався фінансовими розслідуваннями. Бо саме у фінансовій сфері у нас найбільші проблеми і втрати. А щоб такий необхідний інструмент не перетворився на сумнозвісну податкову міліцію, мусить бути контроль з боку інституцій громадянського суспільства. Саме громадськість не повинна дозволити СФР робити речі, які суперечать закону».

ТЕПЕР КАБМІН САМ БУДЕ ВИЗНАЧАТИ, СКІЛЬКИ «ШТИКІВ» ЙОМУ ПОТРІБНО ДЛЯ «ДІАЛОГУ» З БІЗНЕСОМ! З ЧИМ БОРОЛИСЬ, НА ТЕ Й НАПОРОЛИСЬ

лізу і менеджменту політики Микола Спіридонов.

Зазначимо, версія законопроекту про створення Служби фінансових розслідувань, ухвалена урядом, порівняно з початковим варіантом зазнала істотних змін, зокрема процедурних. Так, у процесі доопрацювання відмовилися від фіксування граничної кількості співробітників служби. У попередньому варіанті документа йшлося, що штат не повинен перевищувати 2,5 тис. осіб, з яких не менше як 500 співробітників мали б спецзвання. Нині передбачено, що чисельність працівників служби визначатиме уряд, і «вона може змінюватися залежно від рівня злочинності».

тати, — зауважує директор Інституту соціально-економічної трансформації, експерт «Реанімаційного пакету реформ» Ілля Несходовський. — Тож цю норму можна буде використовувати, щоб без пояснень та належних процедур, спираючись лише на суб'єктивний фактор психологічної оцінки, маніпулювати призначеннями. В результаті склад нового органу формуватиметься з огляду на чиєсь особисті міркування чи інтереси. Усе залежить від того, хто проводитиме психологічне тестування і яке він отримає завдання. Завдяки цьому механізму можна як створити абсолютно чесний орган, не допустивши до роботи людей із корупційними зв'язками, так і повністю дискредиту-

Проект Трудового кодекса, который почти два года дорабатывали ко второму чтению, готов к вынесению в сессионный зал. Овации неуместны: если и предыдущая редакция документа пестрела нормами, сужающими права сотрудников, то сейчас таких пунктов стало еще больше. Некоторые положения законопроекта противоречат Конституции и международным обязательствам, взятым на себя Украиной. Впрочем, Трудовой кодекс может быть принят уже в нынешнем году. И тогда да здравствуют 12-часовой рабочий день, тотальная слежка, жизнь по нормативным актам, придуманным работодателем, и масса поводов для увольнений.

ЗАКОНЫ НЕ УКАЗ

В первом чтении Трудовой кодекс был принят 5 ноября 2015 года. Улучшить законопроект ко второму чтению не помогли ни 2160 поправок, ни Меморандум о технических замечаниях к документу от Международной организации труда (МОТ). Трудовой кодекс превратился в беспрецедентный по своей циничности документ, загоняющий людей труда в кабальные условия и дающий карт-бланш работодателям.

По словам эксперта по вопросам социальной политики Андрея Павловского, подготовленный ко второму чтению Трудовой кодекс нарушает многие статьи Конституции. А из 59 рекомендаций МОТ о несоответствии документа международным конвенциям большая часть не была учтена рабочей группой по подготовке кодекса.

«28–29 марта в Украину приезжают представители МОТ и глобальных профсоюзов Яап Винен и Кемаль Озкан, чтобы убедить украинскую власть не принимать Трудовой кодекс до момента, пока он не будет исправлен», — рассказал эксперт «ВВ».

Юрист общественной организации «Трудовые инициативы» Елена Михальченко в свою очередь сообщила, что хотя Международная организация труда и является влиятельным органом в структуре ООН, украинское государство де-факто игнорирует ее рекомендации к проекту Трудового кодекса.

«Если мы стремимся достичь европейских стандартов в социальной сфере, которые гарантируют стабильное развитие экономики, необходимо учитывать позицию МОТ для приведения украинского трудового законодательства в соответствие с международными нормами», — заявила юрист в комментарии «ВВ».

Михальченко также напоминает, что конвенции МОТ, ратифицированные Украиной, являются частью нашего национального законодательства и обязательны для выполнения. Но разработчики Трудового кодекса проигнорировали значительную часть конвенций, так же как и требования, предусмотренные в Соглашении об ассоциации Украины с ЕС.

Ведущий эксперт Центра социальных и трудовых исследований Виталий Дудин пояснил «ВВ», что одна из директив ЕС обязывает Украину принять некоторые антидискриминационные нормы, в которых будут указаны как формы дискриминации, так и способы защиты нарушенного права.

«Трудовой кодекс до 15 марта содержал признаки дискриминации по половому признаку, возрасту, наличию заболеваний, сексуальной ориентации. Эти моменты были убраны и вместо них незаметливо написано, что запрещена дискриминация по любым признакам, что нашими судами может трактоваться по-разному и не всегда в пользу работника», — подчеркнул он.

БРЯЦАЯ КАНДАЛАМИ

Эксперты, опрошенные «ВВ», назвали наиболее резонансные нормы подготовленного ко второму чтению проекта Трудового кодекса.

12-часовой рабочий день. Ст. 138 кодекса указывает, что рабочий день может продлеваться до 12 часов, хотя в первой редакции пиковая нагрузка составляла всего 10 часов. Впрочем, как бы ни хотелось работодателю, он не имеет права заставлять работать сотрудника больше, чем 40 часов в неделю.

Тотальный контроль. Работодатель, согласно ст. 29, получает право контролировать выполнение работниками

КАБАЛЬНЫЙ КОДЕКС

трудовых обязанностей при помощи технических средств. И если раньше подобные меры были обусловлены особенностями предприятия, теперь боссу достаточно издать нормативный акт, который разрешит ему установить не только видеонаблюдение, но и «жучки», чтобы слушать, о чем говорят в коллективе, или же контролировать переписку сотрудников в соцсетях.

Срочные договоры. Часть вторая ст. 35 предполагает возможность работодателя в любой сфере заключать с сотрудником договор на определенный срок, например от месяца до года. При этом неоднократное перезаключение договора не трансформируется в бессрочные отношения и не гарантирует стабильную работу. На этом акцентировала внимание и Международная организация труда в рекомендации 38 к проекту Трудового кодекса. При помощи срочных договоров можно будет постоянно держать сотрудников на крючке, грозя не продлить контракт.

Нормативные акты работодателя. Такие акты работодатель издает и сегодня, но их дискреция слишком ограничена. Трудовой кодекс предполагает, что при помощи таких документов работодатель может урегулировать почти любой вопрос трудовых отношений по своему усмотрению. Нарушение нормативных актов работодателя является дисциплинарным проступком. Грубо говоря, если работодатель вводит определенный дресс-код, язык

общения или какое-либо другое факультативное условие, за его несоблюдение вначале последует выговор, а потом увольнение.

Перевод сотрудника от одного работодателя к другому. Ст. 67 проекта предусматривает, что работника можно «отдать в люди» на 3 месяца. При этом география перевода законодательно не ограничена (может быть другая область или даже страна), а социальные гарантии (например предоставление временного жилья) не закреплены. Согласно ст. 82 законопроекта, перевод от одного работодателя к другому может быть и бессрочным, но для этого понадобится согласие работника. Однако если человек отказывается от перевода, это может стать причиной увольнения.

Увольнения. В проекте Трудового кодекса содержится избыточное количество нечетко определенных оснований для увольнения по инициативе работодателя. Так, п. 2 ч. 2 ст. 92 предполагает увольнение сотрудника в случае разглашения коммерческой информации. Под этот пункт могут подпадать любые сведения организационного, технического или иного характера, например за разглашение размера его заработной платы или внутреннего трудового распорядка компании. Недостаточная квалификация работника, подтверждающаяся результатами не только аттестации, но и другими доказательствами, также может стать поводом для уволь-

нения. А уклонение от обязательной профилактической прививки или периодического прохождения медицинского осмотра (ч. 3 ст. 93) чревато расторжением трудового договора без предупреждения.

Работа превыше всего. Работодатель единолично может включать в трудовой договор обязанность трудиться в дни государственных и религиозных праздников (ч. 3 ст. 312). А привлечь к сверхурочным работам человека будет гораздо легче — главное, выбить из него согласие. Слово профсоюзов в этом случае будет уже без надобности.

Частичная выплата зарплат. В проект Трудового кодекса вводится сомнительное понятие «приостановление трудовых отношений», согласно которому работодатель имеет право только частично выплачивать зарплату. Также оно может применяться, если работник, например, участвует в забастовке (ст. 70).

Это далеко не полный перечень положений, которые сужают права наемных работников. Законотворцы под предлогом требований МВФ об увеличении гибкости украинского рынка труда попытаются протолкнуть Трудовой кодекс, который задвигает профсоюзы на обочину, дает неограниченные права работодателям, а сотрудникам оставляет усеченный инструмент по защите своих прав.

Алена ПОТАЕВА

МНЕНИЯ ЭКСПЕРТОВ

«До конца апреля Трудовой кодекс хотят вынести в сессионный зал»

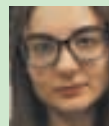
Андрей ПАВЛОВСКИЙ,
эксперт по вопросам
социальной политики:

«В странах Европы изменения в трудовое законодательство вызывают массовые протесты. Там людей на улицы выводят не политики, а профсоюзы. У нас же независимые профсоюзы находятся в зачаточном состоянии, а старые организации, оставшиеся с советских времен, пребывают в летаргическом сне, будучи в полной зависимости от власти.

А власть спешит. До конца апреля Трудовой кодекс хотят вынести в сессионный зал. Голоса за законопроект найдутся: мы понимаем, что основными заказчиками Трудового кодекса являются «работодатели» из БПП, «Народного

фронта» и «Оппозиционного блока». Однако принятие документа в такой редакции может увеличить социальное напряжение и вызвать массовые акции протеста».

«Идеальным вариантом могла бы стать модернизация действующего КЗоТа»

Елена МИХАЛЬЧЕНКО,
юрист общественной организации
«Трудовые инициативы»:

«Трудовой кодекс будет работать на большой бизнес и большой капитал, значительно сужая права наемных работников. Поэтому общественные организации и объединения работодателей склоняются к мнению, что идеальным вариантом, устроившим всех участников процесса, могла бы стать модернизация действующего КЗоТа. На сегодняшний день он сохраняет паритет между работником и рабо-

додателем и дает возможность сотруднику защитить свои права через коллективные переговоры и профсоюз. КЗоТ понятен для всех участников трудовых отношений, в том числе и для судов. Однако в него следует внести определенные изменения, убрать устаревшие нормы, чтобы он соответствовал реалиям. На это может уйти от двух до шести месяцев, но таким образом мы получим закон, который бы устраивал все заинтересованные стороны».

«Власть выбрала модель, рассчитанную на страны третьего мира»

Виталий ДУДИН,
ведущий эксперт Центра социальных
и трудовых исследований:

«Сегодня многие говорят, что якобы КЗоТ — последняя баррикада, которая удерживает инвесторов от прихода в Украину. Дескать, ино-

странцы не хотят работать с таким негибким трудовым законодательством, которое мешает уволить виновного работника или же провести массовое сокращение. По мнению разработчиков Трудового кодекса, устранение существующих недоработок позволит инвесторам хлынуть в Украину. Но это не так. Согласно данным исследований, которые проводили МВФ и Международная организация труда, гибкость рынка труда не влияет на активизацию экономики, не уменьшает уровень безработицы в среднесрочной перспективе и не увеличивает продуктивность труда.

В Украине снижены размеры единого социального взноса, и дальше государство должно было думать, как улучшить доступность кредитов, администрирование налоговой системы и как активизировать потребительский спрос. Вместо этого власть выбрала модель, рассчитанную на страны третьего мира: чем меньше защищенности, тем больше инвестиций».

Улітку 2015 року в Україні було розформовано Державну автоінспекцію. У МВД запевняли, що обов'язки даїшників, про корумпованість яких досі ходять легенди, виконуватимуть патрульні поліцейські. Тоді ж був прийнятий Закон «Про автофіксацію порушень ПДР», згідно з яким на дорогах планували встановити спеціальні відеосистеми. Однак не минуло й двох років, як у МВС заговорили про створення окремого підрозділу Нацполіції, який би відповідав за контроль правопорядку на автошляхах. Камер автофіксації так і не побачили, а голова МВС Аваков заявив, мовляв, наразі «це не є найактуальнішим питанням».

Отже, новий силовий підрозділ називатиметься «Дорожно-патрульна поліція». Планується, що до його складу увійде близько двох тисяч осіб, не рахуючи членів керівного апарату. Дорожні поліцейські чергуватимуть на трасах міжнародного і національного значення із високим швидкісним режимом (до 110 км за годину). У відомстві Авакова обіцяють, що до вересня співробітники підрозділу мають вийти на автошляхи Київської та Одеської областей, а в усіх інших регіонах служба запрацює на повну силу до кінця року. Дорожні патрулі чергуватимуть, зокрема, на стаціонарних постах (в Україні їх близько 70), успадкованих від даїшників, а їхні авто обіцяють обладнати системами фіксації перевищення швидкості.

До слова, у МВС визнають, що відколи була ліквідована ДАІ, кількість ДТП зросла. Наприклад, згідно з даними Управління безпеки дорожнього руху, за перше півріччя минулого року на дорогах сталося на 20% більше аварій, ніж за аналогічний період 2015-го (72 тисячі аварій проти 60 тисяч відповідно).

Президент Української федерації професіоналів безпеки Сергій Шабовта нагадує: міністр внутрішніх справ Аваков — не перший, хто вдається до розформування підрозділу, що відповідає за безпеку руху.

«Так, у 2005 році за президентства Віктора Ющенка теж спробували ліквідувати ДАІ, і аварійність тоді також зросла. На жаль, Аваков припустився тієї ж помилки. Наступним кроком, певно, буде відновлення роботи раніше розпущених спецпідрозділів з боротьби з організованою злочинністю, бо в цій сфері

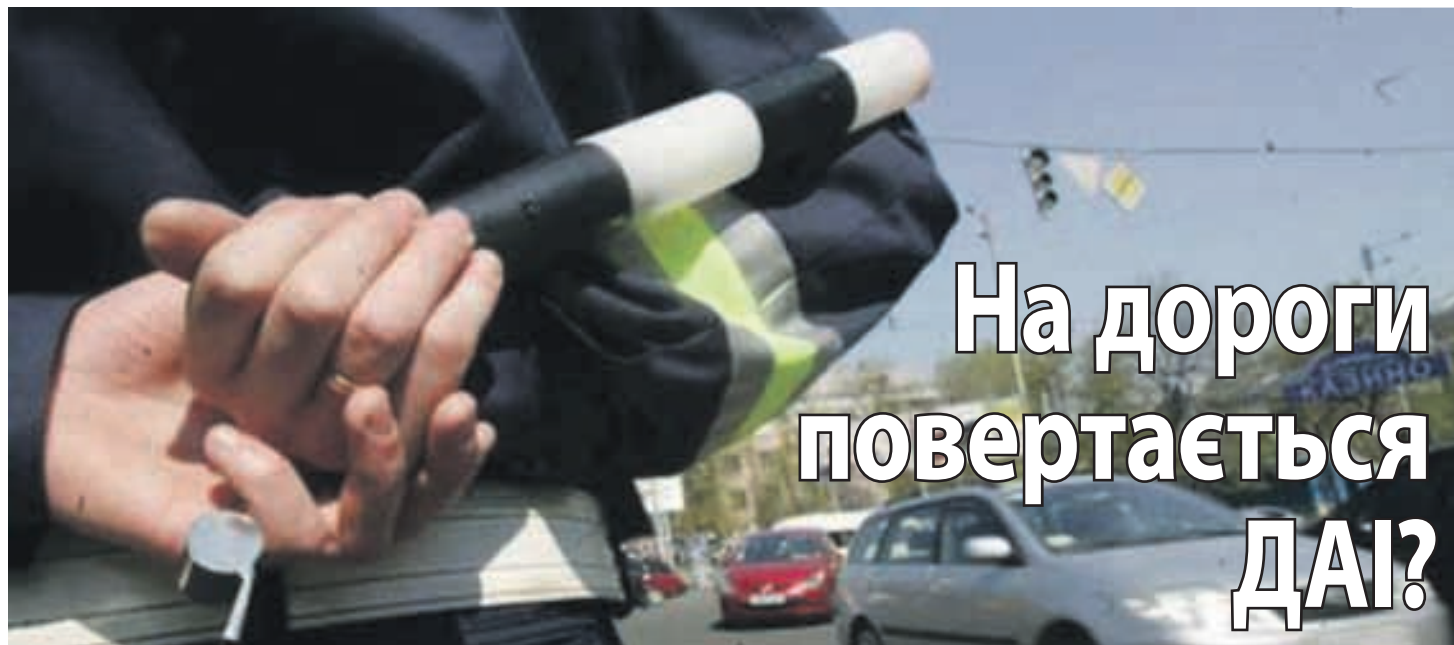

НАРАЗІ НЕ ЙДЕТЬСЯ ПРО ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ РІВНОСТІ, ЩОБ ПДР НЕ МІГ ПОРУШУВАТИ НІХТО — НІ МІНІСТР, НІ ПРОСТІЙ ГРОМАДЯНИН

ситуація теж є критичною», — каже Шабовта, додаючи, що реанімація цих відомств вимагатиме величезних бюджетних затрат.

Член експертної групи «Поліція під контролем» Борис Малишев нагадує: ДАІ було ліквідовано з двох причин. Першою є надзвичайно високий рівень корупції у цьому підрозділі: за соціологічними опитуваннями 2015 року, найчастіше українці стикалися із проявами корупції саме під час контактування зі співробітниками Державтоінспекції. По-друге, передбачалося, що таку функцію ДАІ, як контроль за дотриманням правил дорожнього руху, замінить автофіксація.

«Відповідний закон передбачав встановлення на дорогах спеціальних систем, які б автоматично фіксували порушення ПДР, і на підставі цього власникам авто мали надсилати протоколи щодо сплати штрафу. У такий спосіб ми могли б обійти корупційний момент,

СТВОРЕННЯ ДОРОЖНЬОЇ ПОЛІЦІЇ Є КАПІТУЛЯЦІЄЮ КЕРІВНИКІВ МВС І НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПЕРЕД АВТОМАТИЧНОЮ ФІКСАЦІЄЮ ПДР, ХОЧА ЦЕ — ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУЧАСНИЙ ДОСВІД

яким є, з огляду на негативну укорінену традицію, контактування правоохоронця з порушником. Та на практиці нічого не було зроблено. Створення дорожньої поліції є капітуляцією керівників МВС і Національної поліції перед автоматичною фіксацією порушень ПДР, хоча це — європейський сучасний досвід.

Зазначимо, наприкінці лютого Арсен Аваков сказав, що встановлення систем автофіксації відкладається, оскільки це потребує мільярдних інвестицій.

«Звичайно, це дорого: треба закупити і встановити відеокамери, підключити їх до єдиного сервісного центру, налагодити комунікацію та обслуговування системи, — пояснює Малишев. — Але що заважало за майже два роки від моменту ухвалення закону розмістити ці системи хоча б у найбільших містах чи на найнебезпечніших перехрестях? На створення дорожньої поліції також потрібні чималі кошти, але про ці витрати нині чомусь не говорять.

правопорядок і разом з тим фіксуватимуть порушення ПДР. А потім з'ясувалося, що останню функцію у них забирають і передають іншому підрозділу. Це свідчить про непродуманість дій керівництвом МВС», — вважає Малишев.

А ось експерт із питань законодавчого забезпечення безпеки дорожнього руху Володимир Караваєв вважає ідею створення дорожньої поліції необхідною і доцільною, оскільки, на його думку, патрульні поліцейські не можуть одночасно охоплювати весь спектр суспільних стосунків.

«Ім потрібно боротися з бандитизмом, крадіжками тощо. Тим часом сфера безпеки дорожнього руху є такою широкою, що потрібна спеціальна служба, яка куруватиме ці питання. Тим більше, що протяжність доріг в Україні становить 170 тисяч кілометрів.

Однак дорожні патрулі мусять виконувати не лише каральні, а й превентивні функції, тобто упереджувати порушення ПДР, надавати водіям необхідну допомогу, вивчати місця, де стається найбільше аварій, провадити наукову роботу», — зазначає Караваєв.

Конкурс для відбору кандидатів, які слугуватимуть у дорожній поліції, уже стартував. У ньому можуть взяти участь люди віком 21–35 років, які мають повну середню чи вищу освіту (спеціалізована не обов'язкова). Подати заявки для участі в конкурсі можна до 18 квітня. Відбір завершиться до 30 червня. Далі протягом 15 тижнів триватиме навчання, з тим — практика у лавах патрульної служби.

«Для того щоб якісно підготувати дорожнього інспектора, потрібно щонайменше півроку — у нас дуже широка відповідна законодавча база. Тому можна очікувати, що дорожні поліцейські не матимуть необхідних знань і навичок», — зауважує Караваєв.

До слова, участь у конкурсі зможуть взяти й колишні співробітники ДАІ та спецпідрозділу «Кобра».

«Але цьому мусить передувати перевірка їхніх е-декларацій. Не всі працівники ДАІ були хабарниками. Однак треба акцентувати увагу на тому, що в дорожній поліції діятиме спеціальний підрозділ — служба внутрішньої безпеки. Він, зокрема, має перевіряти поліцейських на добросовісність під час проходження ними служби, розглядати скарги громадян. Як буде на практиці, поки невідомо», — каже Борис Малишев.

Вікторія ЧАЙКА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Чинне законодавство не дасть змоги ефективно боротися за зменшення кількості ДТП»

Володимир КАРАВАЄВ,
експерт із питань
законодавчого забезпечення
безпеки дорожнього руху:

«Наразі в Україні діє Закон «Про дорожній рух», ухвалений ще в 1990-х роках. Але його положення уже неактуальні, хоча б тому, що тоді інтенсивність дорожнього руху була значно нижчою. Загалом відтоді законодавство, що впливає на безпеку дорожнього руху, змінювали точково, на рівні рішень про збільшення штрафів за нетверезе водіння.

Чинне законодавство не дасть змоги новоствореній дорожній поліції ефективно виконувати свої функції, зокрема боротися зі зменшенням кількості ДТП. Змінити ситуацію на українських автошляхах дозволить ухвалення законопроекту №5184 «Про дорожній рух та його безпеку». Громадськість уже охрестила його «дорожною Конституцією».

Найголовніше те, що законопроект передбачає зміну принципу господарського керування сферою дорожнього руху, бо на сьогодні це є найслабшою ланкою. Планується створення єдиного органу, який координуватиме всі відносини у цій галузі.

Нині всі питання безпеки дорожнього руху має вирішувати Кабмін, але уряд відсторонився від цих обов'язків. Так, чинне законодавство закріплює ті чи інші функції у цій сфері за різними відомствами. Але вони часто не узгоджують свої дії, і доходить до такого безглуздя, коли, наприклад, проклали дорогу, а вже завтра з'являються комунальні служби, які її розкопують.

Також цей законопроект передбачає зміну відносин між елементами системи «людина-автомобіль-дорога». Наприклад, змінюється підхід до визначення технічного стану автомобіля.

Передбачена нова система підготовки водіїв, складання іспитів, проведення психофізіологічної експертизи. Там прописано все до дрібниць. Робота над законопроектом тривала протягом трьох років. Якщо його не ухвалить, ситуація на дорогах у нас найближчим часом не зміниться на краще».

Страхи Александра Григорьевича

Марши «нетунядцев», охватившие всю Беларусь, показали истинное обличье Александра Лукашенко. В республике возобновились репрессии против активистов. «Вечный президент», который ранее пытался делать шаги в сторону демократии, наглядно продемонстрировал, что за власть он будет держаться руками и ногами, в том числе используя российские «методички» о причастности к протестам украинских «боевиков».

По расчетам Лукашенко, так называемый налог на тунядство, который он ввел в Беларуси в апреле 2015-го, должен был затронуть «пару тысяч человек». Однако около 400 тысяч граждан страны, пострадавших из-за массовых сокращений, оказались под прицелом власти, которая потребовала от них заплатить кругленькую сумму.

В прошлом году в Беларуси было уволено на 100 тысяч человек больше, чем принято на работу. Поэтому люди и вышли на улицы с требованием отменить президентский декрет №3 «О предупреждении социального иждивенчества», согласно которому не работающие более 183 дней в году должны платить ежегодный сбор около 200 евро «за неучастие в госрасходах». Протестующие буквально на каждом митинге скандировали: «Лукашенко, уходи!»

Однако Александр Григорьевич не зря держит кормило белорусской власти уже 23 года. В налог на тунядство сейчас вносятся поправки, а параллельно в автозаки пакуют участников акций протеста, проводят обыски в их домах и инкриминируют им надуманные обвинения вплоть до терроризма.

А чтобы сознательные граждане не разуверились в правильном курсе дорогого президента, по телевидению показали фильм «Звонок другу», в котором недовольным приписали подготовку белорусского Майдана.

Усилить легенду решил сам Лукашенко, рассказав о задержанных боевиках, которые прошли выучку в тренировочных лагерях в Украине.

«Один из лагерей был в районе Бобруйска и Осиповичей. Остальные — в Украине, а также в Литве или в Польше, — поведал президент республики. — Деньги шли через Польшу и Литву к нам. Мы буквально в эти часы задержали пару десятков боевиков, которые готовили провокацию с оружием». А потом он пообещал не допустить украинского сценария в своей стране.

Желания Лукашенко вполне понятны — просидеть на своем троне до конца жизни, а потом передать престол сыну Николеньке. Однако он даже не хочет задумываться о том, что в Беларуси Россия уже реализовывает свои планы, которые до боли напоминают события последних 3–5 лет в Украине. Янукович так же, как и Лукашенко, был и остается верным сателлитом Кремля. Но как только он пробовал качнуться в сторону Европы, Россия тотчас начинала против Украины торговые войны или «играла» с газом.

То же самое происходит и в Беларуси. И то, что люди выходят на массовые акции протеста, Лукашенко уже пугает. Потому что точно так же в Украине люди выходили на Майдан — не ради политики или политиков, а ради будущего своего и своих детей. Но если Янукович сбежал, Лукашенко ретироваться не намерен, то есть его будет проще ликвидировать. А дальше Россия по проверенному сценарию найдет повод, чтобы ввести войска и в Беларусь.

Одного не понять Александру Григорьевичу: не от своего народа нужно отгораживаться, а от Кремля, который в странах, посмеявших избрать независимый от РФ путь, создает раковые опухоли в виде Приднестровья, Южной Осетии, Абхазии и Донбасса.

Арина МАРТОВА

СВЯЗИ НА КРОВИ

У каждого резонансного события — будь то теракт, убийство политика или взрыв складов — есть своя причина. Пожиная кровавый урожай, организаторы преследуют свою цель. Однако гораздо важнее причин последствия и сделанные выводы.

ЛОНДОНСКИЙ ТЕРАКТ И ОТЛОЖЕННЫЙ РЕФЕРЕНДУМ

22 марта, спустя год после теракта в Брюсселе, гражданин Великобритании Халид Масуд на Вестминстерском мосту в Лондоне врезался в толпу пешеходов, после чего пошел к парламенту, нанося прохожим ножевые ранения. Пытаясь прорваться внутрь здания, нападающий убил полицейского. Террорист был застрелен, однако из-за его действий погибли пять человек, еще около 40 получили ранения. Ответственность за содеянное в Лондоне взяло на себя «Исламское государство», провозгласив Халида Масуда своим солдатом.

Безусловно, «ИГ» выгодно нагнетание паники в Европе, особенно учитывая потери исламистской группировки в Сирии и Ираке. Однако это совсем не значит, что Масуд являлся членом этой организации. Эксперты отмечают, что информация о признании лондонского теракта делом рук «ИГ» не пестрела фактами из биографии новоиспеченного «солдата». Это свидетельствует о том, что «Исламское государство» не поручало и не способствовало нападению Масуда на пешеходов и полицейских. Тогда получается, что он сам посчитал теракт при помощи автомобиля оптимальным для достижения максимального количества человеческих жертв.

Примечательно, что на следующий день после лондонского теракта в бельгийском городе Антверпен выходец из Северной Африки также попытался врезаться машиной в пешеходов на мосту. Благо обошлось без жертв.

После произошедшего охрана правопорядка и бдительность спецслужб в европейских городах усилились. В данном случае важно одно: теракты действительно сложно предотвратить, но их последствия можно минимизировать, чем и занимаются европейцы.

Лондонская трагедия сплотила Великобританию, которая после «Брексита» проходит проверку на прочность. Шотландия, накануне теракта активно обсуждавшая проведение референдума о выходе из состава Объединенного королевства, в знак солидарности с англичанами приостановила этот процесс. Такой благородный жест, по большому счету, выгоден и Шотландии, и Великобритании. Ведь назначенный на сентябрь 2017-го плебисцит в Шотландии еще не означает, что ее тут же примут в ЕС вместо Объединенного королевства. Для Великобритании же это

неплохой шанс не допустить дробления государства.

СЛИШКОМ УДОБНАЯ «РУКА МОСКВЫ»

Резонансные события, потрясшие на прошлой неделе Украину, связывают с «рукой Москвы». Действительно, и взрывы на крупнейшем складе боеприпасов в Балаклее Харьковской области, и убийство в центре Киева экс-депутата Госдумы Дениса Вороненкова, который перебрался со всей семьей в Украину и дал показания против Януковича, этой самой «руке» страны-агрессора очень даже на руку. Однако здесь важна не так риторика высших чиновников, которые, раздувая щeki, обещают найти и наказать виновных, как причина, почему эти события стали возможны.

Основной версией пожара, который привел к детонации снарядов на крупнейшем в Европе складе боеприпасов, официально считают диверсию. Ее придерживаются военный прокурор Анатолий Матиос, министр обороны Степан Полторак, глава СБУ Василий Грицак и президент страны Петр Порошенко.

«Установлены свидетели, которые видели, как на склады 65-го арсенала с летательного аппарата сбросили средства, инициировавшие позже взрывы и детонацию», — отметил глава СБУ.

Сразу вспоминается, что в 2015-м пожар при подобных же обстоятельствах случился на складе боеприпасов в Сватово неподалеку от зоны АТО. Тот инцидент тоже был квалифицирован как диверсия, хотя точно так же отработывалась версия служебной халатности.

Впрочем, если уж и говорить о халатности, то о ее наличии в самых высших эшелонах власти. Ведь за три года войны руководство силовых ведомств не догадалось рассредоточить склады боеприпасов и обеспечить их надлежащее хранение. Как не удосужилось наладить производство снарядов на украин-

ских заводах и сделать так, чтобы диверсанты не разгуливали по территории Украины, как в Москве по Тверской.

В убийстве Вороненкова явно просматривается российский след. Однако дать стопроцентную гарантию того, что это политический заказ, тоже сложно. Вместе с тем совпало оно с годовщиной смерти Бориса Березовского, а Путин в день убийства бывшего депутата от КПРФ совершенно неожиданно посетил спектакль «Последняя жертва».

Но это все лирика, которую экспертное общество постаралось связать с заинтересованностью Кремля в ликвидации чуть ли не главного свидетеля по делу Януковича. И сегодня мало кто вспоминает, что Вороненков голосовал в Думе за присоединение Крыма к РФ, радовался появлению на карте мира нового государства Новороссия и что ему приписывали дружбу с помощником Путина Владиславом Сурковым... Теперь же он стал мучеником, которому украинский политикум щедро отвел место в одном ряду со Степаном Бандерой.

Петр Порошенко назвал произошедшее актом государственного терроризма со стороны России и увидел «явный почерк российских спецслужб».

Врага нельзя как недооценивать, так и переоценивать. В ФСБ, к нашему прискорбию, умеют работать так, чтобы не попасться. А тут киллер решил пофорсить: кроссовки красные надел, удостоверение личности взял, не выбрал определенную точку для осуществления задуманного, а долгое время катался за Вороненковым на машине по городу, чтобы, выбрав самое неудачное время и место, припарковаться и убить экс-депутата, не оставив себе возможности для отступления. Представить себе, что человек, прошедший школу диверсантов, согласился на роль смертника, довольно сложно.

Но также невозможно понять, почему столь важного свидетеля, как Вороненков, который имел серьезный массив информации не только о «подвигах» Януковича, но и о причастности российских спецслужб и лично Путина к войне в Украине, настолько плохо охраняли. Почему наши спецслужбы могут лишь по факту докладывать о произошедшем, а не предотвращать убийства и не выявлять людей, работающих на врага?

Порошенко сказал, что расследование убийства Вороненкова должно стать делом чести для украинских спецслужб. Практически то же самое он говорил после смерти Павла Шеремета. Но, к сожалению, воз и ныне там...

Кровавые жертвы слишком часто используются для политических манипуляций. И, как бы ни хотелось, мертвых нельзя вернуть к жизни. Свидетельские показания, которые Вороненков давал генпрокурору Юрию Луценку, в суде использованы быть не могут, так как они не закреплены судебным допросом. Получается, что чисто с юридической точки зрения Вороненков стал напрасной жертвой, на смерти которого попытаются сыграть обе стороны. Украинская власть, которая часто прикрывает свои действия и бездействие вмешательством «руки Кремля», донесет всему миру об очередном вопиющем факте путинизма. Россия же, в свою очередь, постарается представить Украину как страну, небезопасную для посещений и жизни.

Антонина МИРОШНИЧЕНКО

ЗА ТРИ ГОДА ВОЙНЫ РУКОВОДСТВО СИЛОВЫХ ВЕДОМСТВ НЕ ДОГАДАЛОСЬ РАССРЕДОТОЧИТЬ СКЛАДЫ БОЕПРИПАСОВ, ОБЕСПЕЧИТЬ ИХ НАДЛЕЖАЩЕЕ ХРАНЕНИЕ, НАЛАДИТЬ ПРОИЗВОДСТВО СНАРЯДОВ НА УКРАИНСКИХ ЗАВОДАХ И СДЕЛАТЬ ТАК, ЧТОБЫ ДИВЕРСАНТЫ НЕ РАЗГУЛИВАЛИ ПО ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ, КАК В МОСКВЕ ПО ТВЕРСКОЙ

ПУТИН ПРОИГРАЕТ В АТОМНОЙ ГОНКЕ

Предстоящая модернизация американского атомного оружия обеспокоила Москву, чья экономика расплывается по швам.

Радостная песня, которую напевал Кремль в ожидании медового месяца с президентом США Дональдом Трампом, улетучивается как дым. Вместо нее растет беспокойство по поводу новых трудностей в отношениях с Вашингтоном.

Те немногие сигналы, которые Москве до сих пор удалось получить от новой американской администрации, звучат неутешительно для российских ушей. Трамп стремится найти поддержку для наращивания оборонного бюджета до 54 млрд долларов. Он также усилил давление на европейские страны — члены НАТО, чтобы те в ближайшие годы больше тратили на вооружение.

Необходимость увеличения западных военных бюджетов объясняется тем, что многие политики и военные предостерегают об опасности со стороны России, которая ведет себя более воинственно, чем когда-либо с момента распада Советского Союза.

атташе Королевства Дании в Украине Клаус Матисен.

ОТСТАЮЩИЕ ПРОГРАММЫ

В свежем отчете, опубликованном в журнале Economist, подсчитано, что альянс НАТО в 2016 году потратил 918,3 млрд долларов, из которых 664 млрд обеспечили США, то есть две трети от всей суммы.

Точный размер военного бюджета России обсуждается, но, согласно расчетам Стокгольмского института исследования проблем мира Sipri, на 2015 год он составлял не более 66,4 млрд долларов, то есть меньше одной десятой части бюджета НАТО.

Несмотря на то, что россияне изо всех сил стараются убедить мир в своей военной мощи, у аналитиков не настолько плохое зрение, чтобы не увидеть большие дырки в сыре. На это указывают, например, задержки

енно-морской эксперт из Центра военно-морского анализа, говоря о российских военных реформах.

Единственный авианосец России «Адмирал Кузнецов» — очень хорошая иллюстрация этих проблем. Корабль, который был сконструирован в конце 1970-х годов и сначала назывался «Леонид Брежнев», недавно по пути из заполярного Мурманска к берегам Сирии стал «кашлять» и выпускать шлейф дыма. По возвращении авианосца домой было объявлено, что он пройдет обширную модернизацию, а значит, будет выведен из строя на ближайшие два года.

УГРОЗА ГОНКИ ВООРУЖЕНИЙ

Хотя перевес обычных вооружений в пользу НАТО очевиден, России пока удалось сохранить паритет с США в области ядерного оружия. Но потенциально этот вопрос может стать очень чувствительным для Кремля.

Последний договор о сокращении вооружений, действующий до 2021 года, устанавливает верхний предел количеству ядерных ракет дальнего

С 2011-ГО ПО 2015 ГОД РОССИЙСКИЕ РАСХОДЫ НА ОБОРОНУ УВЕЛИЧИЛИСЬ БОЛЕЕ ЧЕМ В ДВА РАЗА. В ПОСЛЕДНИЙ ГОД ТРАТЫ НА ВОЕННУЮ СФЕРУ СОСТАВИЛИ ПРИМЕРНО 30% РОССИЙСКОГО БЮДЖЕТА

С 2011-го по 2015 год российские расходы на оборону увеличились более чем в два раза. В последний год траты на военную сферу составили примерно 30% российского бюджета.

Большая часть этих денег идет на программу вооружения общей стоимостью примерно 700 млрд долларов, которая была запущена в 2011 году и должна быть завершена в 2020-м.

Новая военно-политическая линия РФ вызывает беспокойство в ряде соседних стран.

«В этом году состоятся очередные масштабные российские военные учения «Запад», и мы с предыдущего раза знаем, о чем там идет речь: о нападении на НАТО», — сказал недавно министр обороны Эстонии Маргус Цахкна газете Jyllands-Posten.

Но в абсолютном выражении военная мощь России незначительна по сравнению с теми ресурсами, которыми располагают США и НАТО.

«Баланса сил в старом понимании нет. У России нет тех мощностей, которые есть у НАТО», — говорит преподаватель Академии обороны Дании, эксперт по России, бывший военный

в разработке ряда новых систем вооружений.

Так, развитие нового класса подводных лодок «Ясень» идет значительно медленнее, чем было изначально заявлено. Проект по разработке нового стратегического бомбардировщика, который должен заменить тяжелый Ту-160, созданный еще в 1970-е годы, отложен на неопределенное время. Разработка нового поколения истребителей Сухой Т-50 тоже сильно задерживается.

А теперь на горизонте появились новые неприятности. Ибо Дональд Трамп, если верить его словам, намерен начать модернизацию американского флота и наращивание ударных ядерных сил страны.

И то, и другое весьма проблематично для россиян. Что касается военно-морской сферы, то за 25 лет с момента распада Советского Союза России постепенно пришлось отказаться от амбиций обладать могущественным океанским флотом.

«На практике российский флот действует лишь на мелководье и фокусируется на защите прибрежных вод и побережья», — констатирует Майкл Кофман, американский во-

действия, что благоприятно для Москвы. Но никто не знает, захотят ли США под руководством Трампа продлевать договор на тех же условиях.

Есть также признаки возможных изменений по вопросу наземных ракет средней дальности, которые с 1987 года были запрещены так называемым договором РСМД. Но Россия, по-видимому, нарушила соглашение, оснастив свои подразделения наземными ядерными ракетами.

Все это может запустить гонку вооружений, шансы на победу в которой у россиян приближаются к нулю.

«Россия рискует оказаться участником гонки атомных вооружений, которую ее экономика долго не выдержит», — говорит Клаус Матисен из Академии обороны.

Уже сейчас слышно, как натужно трещит российский бюджет: в декабре было объявлено, что военные расходы на 2017 год будут снижены примерно на 6% по сравнению с прошлым годом.

Поль Фундер ЛАРСЕН,
Jyllands-Posten, Дания
(Материал публикуется с сокращениями)

Россия опускает «картонный занавес»

Сразу после аннексии Крыма российские власти приняли меры к ограничению фактического выезда за рубеж сотрудников правоохранительных органов, военных, судей и чиновников. Об этом тогда много писалось, но постепенно забылось. Между тем, помимо сотрудников ФСБ, нескольким миллионам чиновников и служащих в 2014 году было отказано в выезде из страны.

За три года люди привыкли к этим неправовым ограничениям — и власти, судя по всему, решили, что их можно «по-тихому» узаконить. Тем более что в феврале 2017 года российские власти закрыли последний «лаз» — через белорусскую границу. Так что обойти ограничения на выезд уже не получится.

ЕЗДИТЬ ЗАПРЕЩАЕТСЯ

Еще в прошлом созыве Госдумы был такой депутат от ЛДПР Дмитрий Носов. К сожалению, в отличие от автора «Незнайки», он не был детским писателем — он писал законы. Точнее, вносил проекты законов, которые ему присылали то ли со Старой площади, то ли с Лубянки. И осенью 2015 года он предложил запретить полицейским ездить за границу.

Тогда эта мера была признана преждевременной. Даже неформальный запрет вызывал раздражение. Лично знаю одного сотрудника полиции, у которого дочка училась в стране, где образование для иностранных студентов, знающих государственный язык, бесплатно. Когда он собрался навестить ребенка, ему пришлось писать просьбу на имя министра, иначе — увольнение. Ответ пришел: «Отказать». Он очень ругался, хотел даже поехать через Беларусь (тогда еще можно было), но в итоге смирился. Теперь, видимо, смирились все его коллеги.

И вот старый законопроект извлекли из закровов Госдумы и дали ему ход. Запрет на выезд уже одобрен правительством, скоро можно будет за него голосовать. И голоса тех критиков, кто предлагает внести в проект закона поправки, ограничивающие выезд только мизерному количеству носителей гостайны, наверняка услышаны не будут. Покидать пределы страны законодательно запретят абсолютному большинству сотрудников полиции.

ПЕРВАЯ ЛАСТОЧКА?

Удовлетворится ли власть наложением запрета на выезд за рубеж только полицейских? Не думаю. Ведь речь идет не о каком-то новшестве, а о стратегической линии, которую российские власти начали

проводить в жизнь еще до аннексии Крыма, запретив ездить за границу сотрудникам ФСБ без разрешения на то руководства службы.

Затем, когда началось «посткрымское» противостояние с Западом, такие же ограничения наложили и на судей, высокопоставленных сотрудников правительства (если речь не идет об официальных командировках), сотрудников прокуратуры и Следственного комитета и, разумеется, военных.

Если сейчас, после двухлетней паузы, ограничения в отношении полицейских вводятся на законодательном уровне, то всем остальным тоже можно подготовиться. Крым, Сочи, дача и рыбалка — вот доступные российским силовикам развлечения в ближайшие годы. Больше не поедешь даже в Беларусь, где неожиданно российская пропаганда обнаружила национализм и враждебность.

ВСЕ — НОСИТЕЛИ ГОСТАЙНЫ

Не хочется, но придется вспомнить разнообразные страшилки о выездных визах и других возможных ограничениях в отношении так называемых «рядовых россиян». Пока покинуть страну не могут только те из них, кто не заплатил алименты, налоги или долги, признанные судом.

Но, очевидно, нынешние власти РФ считают, что все россияне являются носителями гостайны — о том, как можно жить и выживать в стране. Поэтому отъезд любого из них угрожает обороноспособности государства. Так что пусть лучше сидят дома. И после президентских выборов 2018 года мы, скорее всего, в этом убедимся.

Иван ПРЕОБРАЖЕНСКИЙ,
Deutsche Welle, Германия

НЫНЕШНИЕ ВЛАСТИ РФ СЧИТАЮТ, ЧТО ВСЕ РОССИЯНЕ ЯВЛЯЮТСЯ НОСИТЕЛЯМИ ГОСТАЙНЫ — О ТОМ, КАК МОЖНО ЖИТЬ И ВЫЖИВАТЬ В СТРАНЕ. ПОЭТОМУ ОТЪЕЗД ЛЮБОГО ИЗ НИХ ЗА ГРАНИЦУ УГРОЖАЕТ ОБОРОНОСПОСОБНОСТИ ГОСУДАРСТВА. ТАК ЧТО ПУСТЬ ЛУЧШЕ СИДЯТ ДОМА

В прошлом году нас изрядно порадовали непревзойденными мультяшками: тут вам «Зоотрополис», «Тайная жизнь домашних животных», очередной «Ледниковый период», «В поисках Дори»... Но и в 2017-м зрителям приготовили немало сюрпризов. Один из них — анимация «Беби босс». Это очень добрый, веселый и, что не менее важно, оригинальный мультфильм, который будет интересен не только детям, но и взрослым.

Анимация рассказывает о беззаботной жизни семилетнего Тима. У него есть любящие родители, которые все свободное время посвящают ему. При этом они трудятся как проклятые в компании Purrp Co — эдакая селекционная лаборатория, где выводят новые породы собак.

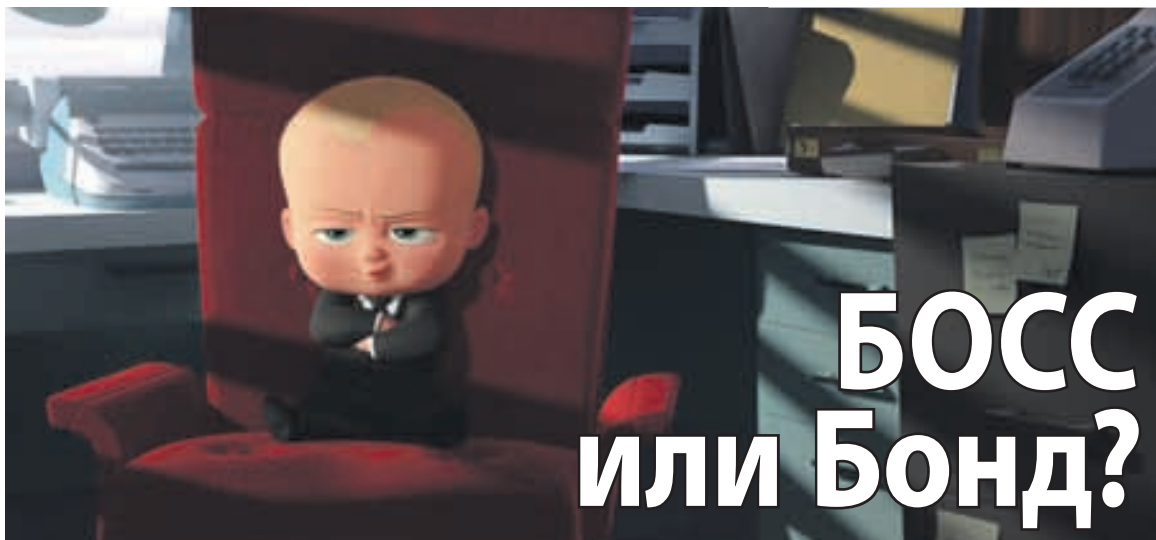
Жили бы они втроем долго и счастливо, если бы в один не очень прекрасный день в их доме не появился новорожденный ребенок. Понятное дело, что отныне все внимание родителей приковано к малышу. На Тима не оставалось ни сил, ни времени. Абсолютно естественно, что мальчишка начал ревновать маму и папу к новому члену семьи. К очень подозрительному новому члену се-

мьи... Этот малыш возомнил себя настоящим беби боссом: он командует парадом в доме, а еще носит деловой костюм!

Однажды Тим услышал, как его младший братик разговаривает по телефону как взрослый! Оказалось, что ребенок на самом деле находится на спецзадании...

Итак, существует некая Baby Corporation, которая поставляет родителям детей. Да-да, никаких айстов, капусты и магазинов. Руководят этой корпорацией младенцы-боссы, которые пьют волшебное молоко, чтобы никогда не взрослеть.

А теперь о сути задания: совсем скоро Purrp Co презентуют абсолютно уникальную породу собак, которые также никогда не повзрослеют.

Тогда весь мир влюбится в новомодных песиков, и до детей уже никому не будет дела. Беби босс должен по возможности сорвать презентацию и сохранить баланс любви в мире! Так что крохе нужно стать эдаким Джеймсом Бондом! Удастся ли ему выполнить задание, а также как будут складываться отношения между младенцем и Тимом? Об этом вы узнаете, посмотрев эту замечательную анимацию.

Режиссером картины выступил Том МакГрат, более всего известный по серии мультфильмов «Мадагаскар». Интересно, что постановщик сам занимается озвучкой: он дублировал персонажей таких известных лент, как «МегаМозг», «Шрек», «Монстры против пришельцев», «Кот в сапогах»... Чувствуется, что МакГрат просто влюблен в свою работу, иначе он бы не смог создать такой умопомрачительно веселый и, самое главное, жизненный мультфильм.

В прошлом году нам показали похожий по тематике мультфильм под названием «Аисты». Эта анимация рассказывала о корпорации айстов,

которая сотни лет доставляла родителям младенцев. Задумка была отличной, а вот воплощение идеи — отвратительным. Создателям «Аистов» не удалось задеть зрителя за живое. В отличие от творцов «Беби босса». Эта мультяшка очаровывает не только оригинальным сюжетом, яркой картинкой, но и своей душевностью. А еще — очень харизматичными персонажами. Да и юмор тут феерический.

Кстати, вполне возможно, что через пару лет последует продолжение этого замечательного мультфильма. Нет никаких сомнений в том, что лента понравится зрителям и заработает в прокате для DreamWorks Animation весьма солидную сумму.

ЭТА МУЛЬТЯШКА ОЧАРОВЫВАЕТ НЕ ТОЛЬКО ОРИГИНАЛЬНЫМ СЮЖЕТОМ, ЯРКОЙ КАРТИНКОЙ, НО И СВОЕЙ ДУШЕВНОСТЬЮ. А ЕЩЕ — ОЧЕНЬ ХАРИЗМАТИЧНЫМИ ПЕРСОНАЖАМИ. ДА И ЮМОР ТУТ ФЕЕРИЧЕСКИЙ

В течение последующих нескольких месяцев нам презентуют три долгожданных культовых телефильма: третий сезон «Твин Пикса», пятый сезон «Карточного домика» и седьмой сезон «Игры престолов». Сюжет этих сериалов держится в строжайшем секрете: кроме съемочных групп, ни одна живая душа в мире не должна знать, с чего все начнется и чем закончится!

Вспомним о Лоре Палмер, поборем за президентство и отвоюем престол

26 ЛЕТ СПУСТЯ

Знаменитый режиссер Дэвид Линч давно не брался за крупные проекты. И это неспроста! Он просто копил силы для того, чтобы 26 лет спустя презентовать третий сезон легендарного «Твин Пикса».

Известно, что показ телефильма стартует 21 мая, и транслировать его будет телесеть Showtime. Всего нам покажут 18 эпизодов. Президент канала Дэвид Невинс намекнул, что это вовсе не конец. То есть если показатели телефильма будут приемлемыми, то, вполне возможно, начнутся съемки и четвертого сезона.

Сериал снимали почти год в условиях строжайшей секретности. Единственное, о чем го-

ворят создатели, — это то, что история Лоры Палмер еще не закончена.

Однако продюсеры охотно поделились информацией об актерском составе. Итак, из оригинального состава в третьем сезоне мы увидим Кайла Маклахлена, Шерил Ли, Шериллин Фенн, Медкен Эмик, Дэвида Духовны, Пегги Липтон и самого Дэвида Линча. Поражает и количество приглашенных звезд: Аманда Сейфрид, Наоми Уотс, Дженнифер Джейсон Ли, Моника Белуччи, Джеймс Белуши и Тим Рот.

КОГДА ЖЕ РУХНЕТ КАРТОЧНЫЙ ДОМИК?

Платформа Netflix 30 мая презентует пятый сезон кровавой политической драмы «Карточный домик». Интересно, что тизер нового сезона презентовали в день инаугурации Дональда Трампа. Это был очень оригинальный сарказм. Так, на видео детский хор исполняет «Клятву верности» на фоне перевернутого флага США. Более о сюжете не известно ничего.

Впрочем, не сложно догадаться, что речь пойдет о выборах президента США. А главным героем Фрэнку Андервуду в исполнении Ке-

вина Спейси во что бы то ни стало нужно выиграть гонку. В ином случае карточный домик, который он старательно строил на протяжении нескольких лет и телевизионных сезонов, рухнет в один момент. И тогда ему придется отвечать за все совершенные преступления.

Кстати, продюсеры сделали легкий намек на такой исход. В то же время не стоит рассчитывать, что все карты будут раскрыты, потому как вряд ли пятый сезон станет последним.

ДОРОГАЯ СКАЗКА

16 июля на канале HBO стартует седьмой сезон сериала «Игра престолов». Съемки длились почти шесть месяцев и проходили на Ка-

нарских островах, в ирландском Белфасте, в Исландии и Хорватии, а также в испанском регионе Галисия.

Продюсеры сериала Дэвид Бениофф и Дэн Уайсс также не распространяются о сюжете. Традиционно можно ожидать, что режиссеры будут воскрешать и убивать главных героев абсолютно неожиданно.

Новый сезон обещает быть мегазрелищным и зрелищным. Все же над фильмом работали сразу три команды специалистов по спецэффектам. К примеру, драконы Дейнерис Таргариен будут размером с авиалайнер Boeing 747.

Наверное, в погоне за феерической картинкой создатели «Игры» несколько переусердствовали, потому что им хватило средств лишь на семь серий. Так, бюджет каждого эпизода увеличился с 10 млн долларов до 14 млн. А еще говорят, что материала было маловато, ведь новый сезон снят уже не по романам американского писателя-фантаста Джорджа Мартина, а по неизданным черновикам его недописанной книги.

Кстати, на этот раз ведущим актерам увеличили гонорар с 300 до 500 тыс. долларов за один эпизод.

Страницу подготовила Евгения ПРОРЫВАЙ

Главный редактор — Анна СПИВАК, ответственный секретарь — Алексей СОКУР

Редакция: г. Киев, бул. Леси Украинки, 26
Пишите по адресу: ООО «Структура ИТ», а/я 155, г. Киев, Украина, 04080

Учредитель и издатель: ООО «Структура ИТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газета отпечатана ООО «Мега-Полиграф» 04073 г. Киев, ул. Марка Вовчка, 12/14

Заказ № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Тираж 87 138 экз.
Рекомендованная цена 2 грн. 30 коп.
Подписной индекс: 23115

При использовании публикаций ссылка на газету «ВВ» обязательна.
Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.